

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

VADEMECUM HISTORII ŁÓDZI
ODC. 85.

NOWA WŁADZA

strona 7

LIGHT MOVE FESTIVAL

KOMUNIKACJA MIEJSKA I ORGANIZACJA RUCHU **strona 3**

AKTUALNOŚCI

ELEKTRONICZNE
BILETY SKASUJESZ
KODEM QR

strona 2

AKTUALNOŚCI

GRUNTÓWKI
ZNIKAJĄ POD
ASFALTEM

strona 3

MIASTO WSPÓŁTWORZONE

WYBORY
DO RAD
OSIEDLI

strona 11

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

AUTOPROMOCJA

TWOJA REKLAMA W ŁÓDŹ.PL

ZADZWOŃ: 722 006 093

ELEKTRONICZNY BILET skasujesz kodem QR

Od 1 października bilety komunikacji miejskiej w Łodzi zakupione w aplikacjach mobilnych będą aktywowane za pomocą kodów QR umieszczonych w tramwajach i autobusach.

Pasażerowie coraz częściej płacą za przejazd pojazdami MPK-Łódź, kupując bilety w aplikacjach na smartfonach. Od przyszłego miesiąca pojawi się istotna zmiana. Przez telefon będzie można kupić wiele biletów różnego rodzaju w dowolnym momencie, np. w domu lub na przystanku. Nie będą się one jednak automatycznie aktywować w chwili zakupu.

Taki bilet będzie trzeba skasować po wejściu do pojazdu poprzez zeskanowanie kodu QR, który ma się znajdować naprzeciwko każdych drzwi wejściowych – podobnie jak kasuje się bilety papierowe. Takie rozwiązanie stosowane jest m.in. w Warszawie. Dotychczasowe przepisy mówiły, że bilet elektroniczny należy kupić i skasować przed rozpoczęciem podróży, czyli zanim pojazd ruszy z przystanku. Zasady te jednak nie dla wszystkich były zrozumiałe. Część osób zaczynała kupować bilet dopiero w trakcie jazdy, czym narażała się na otrzymanie

opłaty dodatkowej. Byli też tacy, którzy próbowali wykorzystać nowe możliwości zakupu biletu do unikania płacenia za przejazd. Kupowali bilet tylko wtedy, gdy zauważyli kontrolerów. Aby rozwiać wątpliwości i doprecyzować zasady kupowania i kasowania biletów, zdecydowano się na zmianę zasad, które zaczną obowiązywać już 1 października.

PW

SKASUJ BILET W APLIKACJI
VALIDATE YOUR MOBILE TICKET

NUMER TABLICZKI POJAZDU
A1202

ŁÓDZKI BUDŻET OBYWATELSKI

Można śmigać

Miłośnicy jazdy wyczynowej na rowerach, rolkach i deskorolkach zyskali nowe miejsce do sportowej aktywności. Dzięki Łódzkiemu Budżetowi Obywatelskiemu w Dolinie Łódki powstał profesjonalny pumtrack za ponad 430 tys. zł.

Specjalny tor w kształcie pętli wybudowano u zbiegu ulic Giewont i Rysy. Składają się na niego wzniesienia i pochyłe zakręty, które umożliwiają

jazdę bez pedałowania czy rozpędzania, czyli w systemie „pompownia”. Powierzchnia obiektu po obrysie skarp to ponad 600 mkw. Tor o długości 138 metrów ma pięć

profilowanych zakrętów. W strefie odpoczynku znajdują się również ławki, stojaki rowerowe i kosze na śmieci, a teren zdobiją lipy drobnolistne.

JoLu

Zasłużone dla środowiska

We wrześniu wyjątkowe drzewa w całej Europie zostały oznaczone tabliczkami TreeTag z informacjami o korzyściach dla środowiska płynących z ich obecności. W Łodzi, jako jedno z kilkudziesięciu drzew na kontynencie, wyróżniony został w ten sposób dąb szypułkowy z parku Źródlika II.

Wysokie na 38 m drzewo ma 530 cm w obwodzie pnia. Zawieszony na nim TreeTag informuje o ilości pochłanianych przez dąb zanieczyszczeń oraz zmagazynowanego w jego

koronie dwutlenku węgla, produkowanego przez samochody spalinowe.

Znakowanie drzew to kampania zainicjowana przez Pius Floris Boomverzorging, w Polsce Nature-Based Tree Management, której celem jest zwrócenie uwagi na znaczenie drzew dla natury i ludzkiego zdrowia oraz na przysługi, które każde drzewo świadczy ekosystemowi, przechwytyjąc wody opadowe i zanieczyszczenia oraz produkując tlen.

red

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE

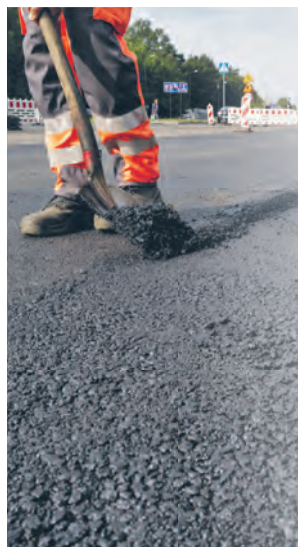
WIOŹŁ KONTRABANDĘ

Funkcjonariusze Łódzkiej Służby Celno-Skarbowej z Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) na drodze S8 w okolicach Rzgowa skontrolowali samochód dostawczy na polskich numerach rejestracyjnych, którym podróżował 40-letni mieszkaniec Lublina.

Kontrola auta wykazała, że paka busa pełna była kartonów z papierosami bez pol-

skiej akcyzy. Znalaziono je również w kabinie kierowcy. Łącznie ponad 800 tysięcy sztuk! Gdyby te nielegalne wyroby tytoniowe trafiły do obrotu, straty Skarbu Państwa w podatku akcyzowym wyniosłyby prawie 850 tys. zł. Kierowca auta odpowie za popełnienie przestępstwa skarbowego. Grozi mu wysoka grzywna.

(pj)

Pachnie świeżym asfaltem

Trwa układanie nowego asfaltu na ulicach Puszkina i Przybyszewskiego.

Ulica Puszkina jest systematycznie modernizowana już od kilku lat: począwszy od budowy ronda im. Sybiraków, przez wymianę nawierzchni na rondzie Inwalidów i odcinku od ul. Rokicińskiej do ul. Przybyszewskiego. Teraz nowa nawierzchnia pojawi się na

zachodniej jezdni pomiędzy ul. Przybyszewskiego a ul. Dąbrowskiego. Szerokość drogi pozwala na prowadzenie robót przy zachowaniu ruchu pojazdów.

Ostatnią warstwą asfaltu pokrywana jest również remontowana ul. Przybyszewskiego – pomiędzy ul. Augustów a rondem Sybiraków. Co więcej, kierowcy już teraz mogą korzystać z obu wiaduktów, po których bie-

gnie ul. Przybyszewskiego – w stronę al. Śmigłego-Rydza oraz Widzewa. Wkrótce modernizacja całej jej trasy dobiegnie końca i znów będzie można jeździć nią – już po równej drodze – od pl. Reymonta aż na Widzew. W ramach inwestycji powstają też nowe chodniki, przystanki i przejścia dla pieszych oraz wymieniane są tory tramwajowe.

TAnd

LIGHT MOVE FESTIVAL 2024

CENTRUM DLA PIESZYCH WZMOCNIONA KOMUNIKACJA

Cieszący się olbrzymim powrotem Light Move Festival, który będzie odbywał się w Łodzi w weekend 27-28 września, wymusi zmiany w kursowaniu komunikacji miejskiej i organizacji ruchu na wielu ulicach w sercu miasta.

Obszar festiwalu rozciąga się wzdłuż ul. Piotrkowskiej od przystanku Piotrkowska Centrum (tzw. Stajnia Jednoróżców) po Manufakturę. Ścisłe centrum Łodzi zostanie zamknięte dla ru-

chu, aby zwiedzający festiwalowe atrakcje mogli bezpiecznie przemieszczać się pieszo. Ulice przecinające deptakową część ul. Piotrkowskiej będą nieprzejezdne, podobnie skrzyżowanie ul. Zachodniej z ul. Ogrodową. Najlepszym środkiem transportu będzie komunikacja miejska. Tramwaje kursujące po al. Kościuszki i ul. Zachodniej oraz na trasie W-Z będą w trakcie festiwalu kursowały do godz. 1:00. Wzmocniona o dodatkowe pojazdy

zostanie obsługa wybranych linii autobusowych. Ponadto aby ułatwić wszystkim powrót z festiwalu, linie nocne do godz. 1:00 kursować będą co 15 minut. Na trasę wyjadą również zabytkowe tramwaje i autobusy. Zapewnią dodatkowe połączenia i dojazd na festiwal. Pojawią się tramwajowa linia 102 i autobusowa linia 151. Numeracja linii nawiązuje do dawnych nocnych połączeń, które kursowały po Łodzi.

red

INFO

Linia 102: PLAC NIEPODLEGŁOŚCI – Piotrkowska, Piotrkowska Centrum, Kościuszki, Zachodnia, Ogrodowa, Północna, Kilińskiego, Piłsudskiego, Piotrkowska Centrum, Kościuszki, Żwirki, Piotrkowska – PLAC NIEPODLEGŁOŚCI

Linia 151: PLAC NIEPODLEGŁOŚCI – Piotrkowska, Mickiewicza, Kościuszki – KOŚCIUSZKI / 6 SIERPNIA – Kościuszki, Radwańska, Piotrkowska – PLAC NIEPODLEGŁOŚCI

WAKACJE 2025 SAMOŁOTEM Z ŁODZI

Można już rezerwować wakacje na 2025 r., na które udamy się czarterowymi samolotami z łódzkiego lotniska im. Reymonta. Do wyboru są Albania, Bułgaria, Grecja, Turcja i Tunezja.

W biurach podróży pojawiła się oferta First Minute na lato 2025, a operatorzy kuszą korzystnymi ofertami dla tych, którzy zarezerwują hotele z dużym wyprzedzeniem: gwarancją niezmienną ceny,

zaliczką w wysokości 5%, możliwością bezpłatnej zmiany rezerwacji i największą ofertą hoteli przy najpiękniejszych plażach. W wakacyjnej ofercie na 2025 r. z wylotem z Łodzi są te same kierunki, które były dostępne w mijającym już sezonie (Burgas w Bułgarii, Kreta, Rodos i Zakynthos w Grecji, Antalya i Bodrum w Turcji oraz Enfidha w Tunezji), ale pojawi się nowość – samo-

loty z łódzkiego Lublinka będą latać także do Tirany w Albanii. Być może pojawią się jeszcze dodatkowe czartery – lista na lato 2025 nie jest zamknięta. W tym roku lotnisko w Łodzi obsłużyło 80 tysięcy klientów biur podróży, którzy polecili na wakacje samolotami czarterowymi. Sezon 2024 zakończy się dopiero w połowie października.

red

ZNIKAJĄ GRUNTÓWKI

W tym roku aż 17 łódzkich ulic-gruntówek pokrytych zostanie asfaltem. Na dwóch – ul. Winiarskiej i ul. Kupały – prace już się zakończyły.

W ostatnich dniach twardą nawierzchnią pokryto ul. Beskidzką – od ul. Zjazdowej do

posesji nr 66. Ponadto drogowcy zakończyli już prace na dwóch ulicach w Andrzejowie: Winiarskiej i Kupały, a także rozpoczęli kolejne dwie realizacje: na ul. Usługowej i ul. Ozdobnej. Twardą nawierzchnią pokrywana

jest również ul. Sierpowa na Teofilowie, która poza asfaltową pokrywą zyska też chodniki dla pieszych i miejsca do parkowania aut. Ulica jest dość ważna ze względu na mieszczącą się przy niej szkołę.

TAnd

INFO

W najbliższych tygodniach rozpoczną się roboty drogowe na pozostałych zaplanowanych do utwardzenia ulicach. Oto ich pełna lista:

- ul. Beskidzka – na ukończeniu
- ul. Usługowa – w trakcie realizacji
- ul. Ozdobna – w trakcie realizacji
- ul. Sierpowa – w trakcie realizacji
- ul. Spadochroniarzy
- ul. Rowerowa
- ul. Pionierska
- ul. Jędrowizny
- ul. Godlewskiego
- ul. Listopadowa
- ul. Brzostkowiowa
- ul. Cyprysowa
- ul. Opolska
- ul. Sofecka
- ul. Gerberowa
- ul. Winiarska – prace zakończono
- ul. Kupały – prace zakończono

MATERIAŁ PARTNERA

JESIENNE REMONTY DRÓG

TU PRACUJĄ DROGOWCY:

ul. Gdańska	ul. Brzezińska
ul. Zamenhofska	ul. Beskidzka
ul. Lecznicza	ul. Zbarska
ul. Długosza	ul. Puszkina
ul. Lodowa	ul. Zapolskiej
ul. Sierpowa	ul. Płaska
ul. Okrzei	ul. Kossaka
ul. Sterlinga	ul. Majzela
ul. Aleksandrowska	al. Śmigłego-Rydza
/Limanowskiego	ul. Pomorska
ul. Okulickiego	ul. Wiślicka
ul. Przybyszewskiego	ul. Winiarska
ul. Wydawnicza	ul. Kupały
ul. Strykowska	ul. Liściasta
ul. Pankiewicza	ul. Nad Dobrzyńką
ul. Wigury	ul. Krakowska
- etap I (chodniki)	ul. Koci Szlak

Wiele się dzieje na łódzkich ulicach. Drogowcy niedawno oddali drugi wiadukt na ul. Przybyszewskiego, zakończono także przebudowę al. Śmigłego-Rydza. Aktualnie prowadzone są wymiany nawierzchni na ponad 20 ulicach, a kolejne drogowe realizacje przed nami. Nowe asfaltowe nawierzchnie pojawią się nie tylko w centrum Łodzi, ale także na kilkunastu gruntowych ulicach. Gdzie spotkamy drogowców? Sprawdź nasze zestawienie!

ul. Brzezińska

REMONT
BRZEZIŃSKIEJ
od rynku Nowosolna
do ronda Fichiny
START 2024 R.

ul. Przybyszewskiego

PLANOWANE INWESTYCJE:

ul. Zawiszy Czarnego	ul. Opolska
ul. Organizacji WIN	ul. Sołecka
ul. Młynarska	ul. Gerberowa
ul. Spadochroniarzy	ul. Nowa
ul. Rowerowa	ul. M. Skłodowskiej-Curie
ul. Pionierska	ul. Śląska
ul. Jędrowizny	ul. Sienkiewicza
ul. Godlewskiego	ul. Tymienieckiego
ul. Listopadowa	ul. Radwańska
ul. Bieszczadzka	ul. Wolborska
ul. Brzoskwiniowa	ul. Podrzeczna
ul. Rokicińska	ul. Ruchliwa
/al. Piłsudskiego	ul. Jaracza
ul. Cyprysowa	

ul. Wydawnicza

ul. Zamenhofska

JUŻ NIEDŁUGO

Take That w Atlas Arenie

Największe przeboje, zapierająca dech w piersiach produkcja koncertowa i fantastyczna atmosfera – to wszystko czeka łodzian na zbliżającym się wielkimi krokami koncercie Take That 13 października. Gościem specjalnym zespołu będzie Andrzej Piaseczny.

Take That znani są z ogromnych produkcji i niesamowitych występów na żywo. Na ich koncertach nie sposób się nudzić. Artyści chodzą ponad głowami publiczności po trapie rozciągniętym na dwóch przeciwległych końcach hali, na scenie pojawiają się zapadnie, ruchome podesty i rozsuwane schody na różnych poziomach,

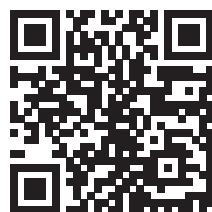
a w tle ogromne ekrany, na których wyświetlane są dynamiczne wizualizacje. Do tego wybuchają ognie, tryskają fontanny i fruwa konfetti. Scenografia zmienia się co parę minut, a Gary, Howard i Mark przez cały koncert znakomicie tańczą i ani na moment nie zwalniają tempa! Całość robi efekt wow.

Przed głównym koncertem zaśpiewa Andrzej Piaseczny, znany polski wokalista, który wylansował takie przeboje jak „Jeszcze bliżej”, „Chodź, przytul, przebac” czy „Śniadanie do łóżka”. **Red**

INFO

Bilety w cenie od 195 zł do kupienia na www.biletserwis.pl.

EXPO-ŁÓDŹ

PRZEJAZDZKA NA DINOZAUZY

Na Dino Expo & Show można wybrać się w weekend 28–29 września do Hali Expo-Łódź (al. Politechniki 4).

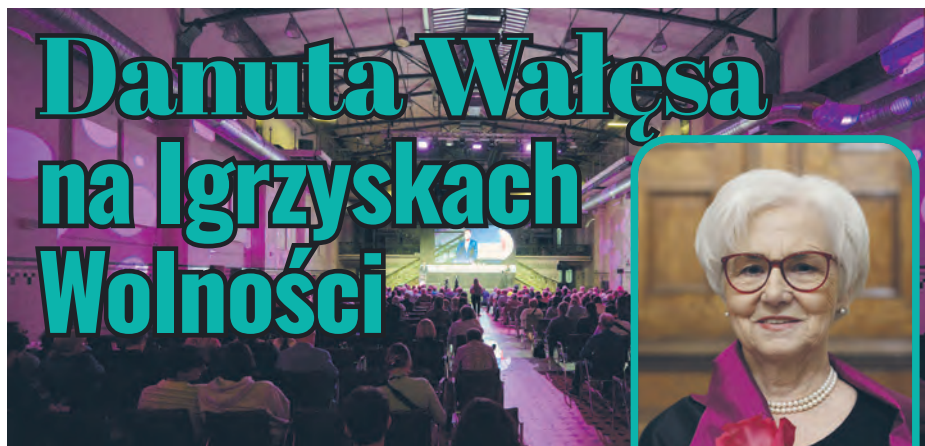
Dino Expo & Show to m.in. przejażdżki na poruszających się dinozaurach, pokazy chodzących modeli tych prehistorycznych istot, a także wiele edukacji.

Uczestnicy mogą nie tylko podziwiać dinozaury, ale też odkrywać ciekawostki z życia gadów i oglądać filmy dokumentalne. Dodatkową atrakcją będą żywe pająki i owady oraz dmuchany zamek dla dzieci. Bilety: 40 i 50 zł do kupienia w kasie na miejscu.

mat. pras.

Danuta Wałęsa na Igrzyskach Wolności

Była pierwsza dama wystąpi na Igrzyskach Wolności 2024 w Łodzi.

Gościnią ostatniego dnia Igrzysk Wolności 2024 będzie Danuta Wałęsa – kombatantka podziemia komunistycznego, pierwsza dama Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990–1995, żona prezydenta RP Lecha Wałęsy, matka ośmiorga dzieci, honorowa obywatelka miasta Gdańska, autorka biografii „Marzenia i tajemnice” (Wydawnictwo Literackie), społeczniczka, orędowniczka praw kobiet. W imieniu męża odbierała w grudniu 1983 r. Pokojową Nagrodę Nobla. Igrzyska Wolności to interdyscyplinarne forum kulturalne i intelektualne. Przy jednym stole spoty-

kają się ludzie kultury, biznesu i życia publicznego z różnych branż, nierzadko z różnym spojrzeniem na świat. To dyskusja o najważniejszych wyzwaniach, przed jakimi stoją społeczeństwa Zachodu w XXI wieku. Impreza odbędzie się już 18–20 października.

Wyjątkowi goście

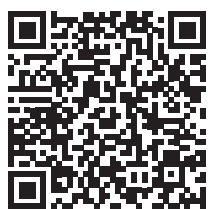
W tym roku po raz kolejny organizatorzy Igrzysk Wolności zachęcają do udziału w inspirujących spotkaniach z prelegentkami i prelegentami ze świata polityki, kultury, nauki i biznesu. Gośćmi będą m.in. Andrzej Sapkowski, Nazanin Boniadi, Dorota Masłowska, Yascha Mounk, Adam Bodnar, Hanna Wróblewska, Izabela Leszczyńska, Kata-

ryzna Kasia, Maria Peszek, Edward L. Reynolds, Guy Sorman, Karol Paciorek, Łukasz Orbitowski, Adam Szlępka, Andrzej Domański i inni! **mat. pras.**

INFO

Termin: 18–20 października
Miejsce: EC1 Łódź, ul. Targowa 1/3
Bilety: 75–150 zł
igrzyskawolnosc.pl

SPEKTAKL Z JARACZA doceniony po raz kolejny

Jeden z najlepszych łódzkich spektakli ubiegłego sezonu, czyli monodram „Ifigenia ze Splott” w wykonaniu Agnieszki Skrzypczak, wyruszył w trasę po kraju w ramach prestiżowego programu Teatr Polska. Dwa razy zobaczymy go w Łodzi.

„Ifigenia ze Splott” Gary’ego Owena w reżyserii Filipa Geldona otworzyła ubiegłoroczny sezon ar-

Sztuka zakwalifikowała się także do programu Teatr Polska organizowanego przez Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego w Warszawie i właśnie wyruszyła w trasę po Polsce. Gary Owen, walijski dramaturg, opowiada w sztuce historię młodej kobiety utrzymującej się z zasiłku socjalnego.

Bohaterka jest wulgarna, nienawidzi świata i ludzi, nie stroni od alkoholu, jednak szybko okazuje się, że jest postacią o wiele bardziej złożoną. Są w niej wściekłość i agresja, ale także, a może przede wszystkim, strach przed samotnością.

tystyczny Teatru im. Stefana Jaracza. I szybko zebrała entuzjastyczne recenzje. Brauwrowo zagrany przez Agnieszkę Skrzypczak monodram przyniósł teatrowi i aktorce nagrodę i tytuł „Spektaklu roku”

w plebiscycie Plaster Kultury oraz wyróżnienie aktorskie podczas 2. Festiwalu Sztuki Aktorskiej „Teatropolis” w Łódzkim Monopolis.

i ogromna potrzeba miłości. Spektakl zostanie zaprezentowany w dziesięciu ośrodkach kultury, m.in. w Gostyniu, Koninie, Czechowicach-Dziedzicach, Tarnowskich Górach, Brzegu Dolnym i Nowym Sączu. Będziemy go też mogli zobaczyć w Łodzi 24 września w Miejskim

Centrum Kultury w Bełchatowie i 8 października w Miejskim Domu Kultury Ratusz w Zduńskiej Woli.

mat. pras.

W CENTRACH ZDROWEGO I AKTYWNEGO SENIORA

ZAPLANUJ CIEKAWY PAŹDZIERNIK

25 września rozpoczną się zapisy na październikowe zajęcia w Centrach Zdrowego i Aktywnego Seniora. Na zainteresowanych czekają wydarzenia sportowe, kulturalne, plastyczne i zdrowotne.

30 października w CZAS-ie przy ul. Szpitalnej 9 odbędą się zajęcia z rękodzieła. Uczestnicy wykorzystają korki, kable i nitki, by stworzyć wyjątkowe ozdoby i biżuterię. Dodatkowo seniorzy będą mieli okazję zgłębić wiedzę na temat

ekologii oraz poznać nawyki, które warto wdrożyć na co dzień, by nie szkodzić środowisku. To nie koniec wydarzeń dla seniorów we wschodniej części Łodzi – 9 października odbędzie się wykład dotyczący osteoporozy.

Lato odchodzi już w zapomnienie, ale to nie oznacza, że trzeba siedzieć w domu. Wczesna jesień to nadal dobry czas, by wyjąć wygodne buty z szafy i wyruszyć na spacer. Centra Zdrowego i Aktywnego Seniora zapraszają na wycieczki nordic walking po Lesie Łągiwnickim. Marsze odbędą się 2, 4, 9, 16, 18,

23 i 30 października. Osoby, które nie mają specjalnego sprzętu, nie powinny się martwić. Dla każdego chętnego na wycieczkę znajdą się kijki do wypożyczenia.

Technologia każdego dnia idzie do przodu. Na półkach sklepowych pojawiają się nowe smartfony, a ich obsługa może stanowić niemały problem. W ramach warsztatów w CZAS-ach seniorzy będą mogli poznać tajniki tych urządzeń – od najprostszych funkcji, po te najbardziej zaawansowane. Zapisy na zajęcia będą prowadzone telefonicznie 25 września (środa) w godz. 9:00–13:00. Harmonogramy na nadchodzący miesiąc

można znaleźć na stronach internetowych miejskich CZAS-ów. TSu

FOT. ŁODZ.PL

INFO

CENTRA ZDROWEGO I AKTYWNEGO SENIORA W ŁODZI:

ul. Cieszkowskiego
tel. (42) 689 11 60
ul. Rzgowska
tel. (42) 306 74 74
ul. Felińskiego
tel. 697 404 697
ul. Szpitalna
tel. 502 322 547
ul. Libelta
tel. (42) 655 30 39
ul. Nastrojowa
tel. 516 553 412
ul. Przyrodnicza
tel. (42) 617 12 32

JAK ŻA DAWNYCH LAT

Korzystając z mikrograntów dla seniorów, polsko-ukraiński Klub Historycznej Rekonstrukcji „Tradycja” realizuje niezwykle ciekawy projekt, mający przypomnieć styl życia łodzian na przełomie XVIII i XIX w., a zwłaszcza

tańców i kultury balowej w mieście włókniarzy.

Zajęcia z nauki tańców balowych będą odbywać się we wszystkie październikowe piątki w godz. 12:00–14:00 w Centrum Zdrowego

i Aktywnego Seniora przy ul. Libelta 16. Wstęp jest wolny. Finałem projektu będzie pierwszy w historii współczesnej Łodzi bal rekonstrukcyjny, na którym uczestnicy zajęć zaprezentują dawne tańce

w strojach z epoki. Bal odbędzie się 26 października w godz. 12:00–15:00 w dużej sali balowej Spółdzielni Mieszkaniowej im. Wł. Jagiełły przy ul. Wspólnej 6. Zapisy pod nr. tel. 451 572 152. TSu

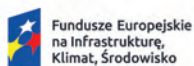
SMOGU

WYMIEN KOPCIUCHA – NIE PŁAĆ KARY

TERMINY NA WYMIANĘ ŹRÓDEŁ CIEPŁA ZGODNIE Z UCHWAŁĄ ANTYSMOGOWĄ:

- KOTŁY POZAKLASOWE – DO 1 STYCZNIA 2025 R.
- KOMINKI I PIECE – DO 1 STYCZNIA 2026 R.
- KOTŁY 3 I 4 KLASY – DO 1 STYCZNIA 2028 R.

SKONTAKTUJ SIĘ Z PUNKTEM INFORMACYJNYM PROGRAMÓW CZYSTE POWIETRZE ORAZ CIEPŁE MIESZKANIE I POZYSKAJ DOFINANSOWANIE NA WYMIANĘ ŹRÓDŁA CIEPŁA!

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

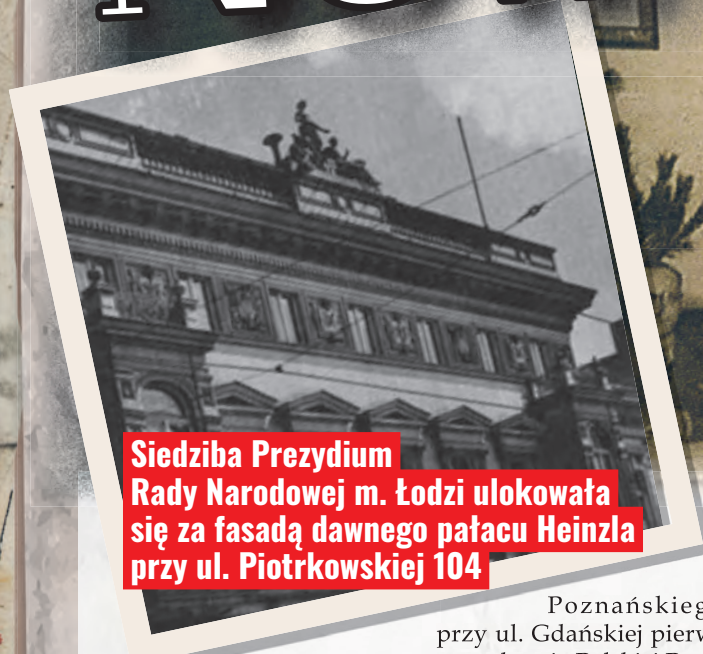
KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

KONTAKT: BIURO ENERGETYKI I JAKOŚCI POWIETRZA
UL. PIOTRKOWSKA 113, TEL. 42 272 66 22
EMAIL: DOTACJA.SMOG@UML.LODZ.PL
WWW: LODZ.PL/ODDYCHAMY

ODC. 85.

NOWA WŁADZA

Siedziba Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi ulokowała się za fasadą dawnego pałacu Heinzla przy ul. Piotrkowskiej 104

Z chwilą wyzwolenia Łodzi na podstawie dekretów PKWN przywrócono podział administracyjny obowiązujący przed 1939 r. Na mapę powróciło województwo łódzkie, a Łódź otrzymała status miasta wydzielonego.

Nowy układ administracyjny oznaczał, że przyszły prezydent Łodzi zyskał uprawnienia należne władzy drugiej instancji, natomiast Rada Narodowa Łodzi uzyskiwała uprawnienia wojewódzkie. Faktycznie jednak o wszystkim zadecydował układ polityczno-partyjny oparty na wzorach sowieckich.

Polityczne układanki

Dwa dni po zajęciu Łodzi przez Armię Czerwoną przybyła do miasta grupa operacyjna z Ignacym Łogą-Sowińskim jako pełnomocnikiem Rządu Tymczasowego. Już następnego dnia pełnomocnik zatwierdził wyłonione wcześniej prezydium Tymczasowego Zarządu Miejskiego na czele z Janem Waltratusem. Prezydentem Łodzi mianowano Kazimierza Witaszewskiego, a Waltratus został jego zastępcą. 23 stycznia 1945 r. wspomniana grupa zwołała w dawnym pałacu Karola

Poznańskiego przy ul. Gdańskiej pierwsze zebranie Polskiej Partii Robotniczej. W krótkim czasie działało już osiem komitetów dzielnicowych. W kwietniu 1945 r. PPR liczyła 7 tys. członków i szybko rosła w siłę. Strukturami wojewódzkimi kierował Ignacy Łoga-Sowiński, a miejskimi – Władysław Nieśmiałek. Druga partia, która przystąpiła do odbudowy struktur, czyli PPS, miała w Łodzi bogate tradycje i dorobek polityczny. Jej pierwsze zebranie odbyło się 24 stycznia 1945 r. Wybrano wówczas nowe władze, na których czele stanął Jan Haneman. Do pracy organizacyjnej przystąpiło wielu dawnych członków i sympatyków partii. W maju działało już 11 dzielnic, które skupiły przeszło 6 tys. członków. Część działaczy komunistycznych uważała, że w środowisku robotniczym powinna funkcjonować tylko PPR, co szybko doprowadziło do rywalizacji i konfliktów.

Demokracja kontrolowana

W styczniu 1945 r. wznowiło swoją działalność Stronnictwo Demokratyczne z Kazimierzem

Gallasem na czele. Nie udało się wznowić działalności Stronnictwa Narodowego i Stronnictwa Pracy. Latem 1945 r. powstały natomiast w Łodzi struktury PSL-u, które uzyskało w Polsce masowe poparcie społeczne – w 1946 r. było to pół miliona członków. Prezesem struktur PSL-u w Łodzi został Józef Balcerzak. Jednocześnie rozpoczęto pospieszne przygotowania, zmierzające do ukonstytuowania się rady narodowej, co nastąpiło w marcu 1945 r. Swoich przedstawicieli oddelegowały do niej, według ustalonego przez komunistów klucza partyjnego, działające w mieście ugrupowania polityczne. PPR

i PPS otrzymały po 20 miejsc, SD – 10, PSL – 5, związki zawodowe – 12, organizacje młodzieżowe – 2, inne instytucje – 9. Przewodniczącym został oczywiście przedstawiciel PPR-u, utrzymującej w swoich rękach kluczowe stanowiska. Wprowadzone reguły zapewniały partiom politycznym dominujący wpływ na funkcjonowanie samorządu. Do 1950 r. funkcję prezydenta Łodzi pełnili: Kazimierz Witaszewski (do marca 1945 r.), Kazimierz Mijał (1945–1947), Eugeniusz Stawiński (1947–1949) i Marian Minor (1949–1950).

Władza w rękach rad

Występujący w administracji podział władzy został zniesiony ustawą z 20 marca 1950 r., która położyła kres istnieniu samorządu terytorialnego oraz znacjonalizowała jego majątek, a także zniósła

stanowiska wojewodów, starostów, prezydentów i zarządów miejskich. Kompetencje tych organów zostały przekazane radom narodowym, choć pierwsze wybory odbyły się dopiero w 1954 r. Przewodniczącym wybierany był przez radę, ale zatwierdzany centralnie przez premiera. Pierwszym szefem RN w Łodzi był do 1952 r. Marian Minor. Na początku 1946 r. władze zdecydowały się powiększyć obszar miasta do 211,6 km kw. Włączono wówczas do Łodzi m.in. Rudę Pabianicką, Radogoszcz i Chojny oraz część gmin Rąbień, Brus, Widzew, Gospodarz, Wiskitno, Nowosolna, Dobra i Łagiewniki. Od lipca 1945 r. funkcjonowały w Łodzi trzy starostwa grodzkie: śródmiejskie, północne i południowe. W lipcu 1949 r. utworzono trzy dzielnicowe rady narodowe. W 1953 r. podzielono miasto na siedem dzielnic: Bałuty, Chojny, Polesie, Ruda Pabianicka, Staramiejska, Śródmieście i Widzew.

agr

Marian Minor – prezydent Łodzi w latach 1949–1950 i pierwszy przewodniczący Rady Narodowej m. Łodzi

Kazimierz Mijał (po prawej) – prezydent Łodzi w latach 1945–1947, a potem szef kancelarii prezydenta Bolesława Bieruta (po lewej) – czołowej postaci komunistycznej rzeczywistości PRL-u – przewodniczącego KRN od 1944 r., prezydenta Polski (1947–1952), premiera (1952–1954) oraz I sekretarza KC PZPR (1954–1956)

Czym jest ADHD?

moda, wymówka czy prawdziwy problem?

Objawy

Słyszysz o ADHD, zwykle wyobrażamy sobie „niegrzeczne” dziecko, które nawet przez chwilę nie potrafi usiedzieć spokojnie. Przeszkadza podczas lekcji, wspina się po meblach, wszędzie jest go pełno. To jednak tylko jeden, najbardziej widoczny, objaw tego zaburzenia. Jakie są inne?

ADHD to inaczej zespół nadpobudliwości ruchowej z deficytem uwagi. Zaburzenie to dotyczy trzech obszarów funkcjonowania: nadruchliwości, impulsywności oraz trudności w koncentracji uwagi. Jednak nie u wszystkich występują objawy z każdej z tych sfer, dlatego specjaliści wyróżniają ADHD z przewagą nadpobudliwości ruchowej, z przewagą deficytu uwagi oraz typ mieszany. Oznacza to, że nawet spokojne dzieci mogą mieć ADHD. Wówczas objawia się ono m.in. częstym zamyśleniem się. Niezależnie od typu ADHD problemy wynikają z zaburzonej pracy neuroprzebieżników (serotoniny, dopaminy, noradrenaliny). Badania wskazują także na różnice w wielkości i aktywności niektórych obszarów mózgu w stosunku do mózgow ludzi bez tego zaburzenia. Diagnoza ADHD prowadzona jest bardzo szczegółowo, co wyklucza argument, że jest to moda lub wygodna wymówka.

Płeć ma znaczenie

Chłopcy z ADHD zazwyczaj wykazują objawy

bardziej związane z hiperaktywnością i impulsywnością – ciągle się ruszają, przerywają innym, łatwo się frustrują, mają skłonność do wybuchów złości i agresji. To sprawia, że ich diagnoza jest często szybsza, ponieważ zachowania te są bardziej dostrzegalne. U dziewczynek ADHD manifestuje się częściej poprzez trudności z koncentracją i organizacją. Poza tym są one zwykle mniej hałaśliwe i impulsywne, a związane jest to m.in. ze sposobem wychowania i oczekiwaniami, że mają być ciche i grzeczne. W rezultacie ich objawy mogą być mylnie interpretowane jako marzycielstwo. Dziewczynki bywają też postrzegane jako zapominalskie, chaotyczne lub rozkojarzone, co może prowadzić do opóźnionej diagnozy i dłuższego okresu bez właściwej pomocy. Ważne jest, aby rodzice i nauczyciele rozumieli te różnice, ponieważ dziewczynki z ADHD mogą być mniej zauważane przez system szkolny, mimo że ich problemy z uwagą mogą mieć poważny wpływ na naukę i relacje z rówieśnikami.

Jak postępować?

ADHD może przyczyniać się do problemów w szkole, domu i relacjach. Zwiększa też ryzyko wypadków. Dlatego tak istotna jest właściwa diagnoza i wprowadzenie działań wskazanych przez specjalistę. Terapia farmakologiczna nie

jest konieczna w każdym przypadku. Bywa jednak skutecznym wsparciem dla dzieci z bardziej nasilonymi objawami.

Niezwykle istotne jest zrozumienie potrzeb dzieci z ADHD. Jedną z nich są jasne zasady, które ułatwiają funkcjonowanie w codziennym życiu. Plan dnia, struktura oraz wyznaczenie czasu na odpoczynek i aktywność fizyczną mogą znacząco poprawić ich koncentrację i samopoczucie.

Warto zadbać o współpracę ze szkołą. Dzięki temu nauczyciele mogą dostosować metody nauczania, oferując np. przerwy w nauce, możliwość ruchu w czasie lekcji czy indywidualne podejście do ucznia.

Ważna jest również praca nad samooceną. Dzieci z ADHD często czują się „inne” lub gorsze od rówieśników. Wsparcie emocjonalne, pochwały za wysiłek, a nie tylko za osiągnięcia, podkreślanie mocnych stron oraz akceptacja dziecka takim, jakie jest, to sposoby na budowanie u niego pozytywnej samooceny.

A.Pe

W zależności od typu ADHD objawy mogą się różnić. Warto skonsultować się ze specjalistą, jeśli dziecko:

- bardzo często wydaje się zamyślane, jakby nieobecne;
- w połowie zadania zapomina, co właściwie miało zrobić;
- ciągle coś gubi albo czegoś zapomina;
- musi mieć ciszę i porządek, żeby skupić się na zadaniu;
- rozprasza je każdy drobiazg;
- jest chaotyczne i niecierpliwe;
- zaczyna wiele rzeczy, ale prawie niczego nie kończy;
- ciągle coś robi – bawi się włosami, rusza nogą, obgryza paznokcie itp.;
- jest bardzo emocjonalne – łatwo doprowadzić je do łez, szybko się złości lub obraża;
- bardzo dużo mówi, często przerywa innym;
- dostaje uwagi za to, że nie uważa, chodzi po klasie, biega na przerwach.

Jeśli zauważasz wymienione objawy u swojego dziecka, dobrze porozmawiać na ten temat z pediatrą, pedagogiem lub psychologiem szkolnym. Osoby te powinny udzielić informacji odnośnie dalszego postępowania.

Kanalizacja i wodociągi w Łodzi mają już 100 lat

Równo 100 lat temu, 25 września 1924 r. Rada Miejska w Łodzi jednogłośnie zdecydowała o budowie wodociągów i kanalizacji. To było przełomowe wydarzenie w historii miasta.

Ważne decyzje

Łódź, licząca sobie wówczas 600 tysięcy mieszkańców, nie miała kanalizacji i wodociągów, a jej znakiem rozpoznawczym był przykry fetor ścieków płynących rynsztokami i rzeczkami. Woda w studniach podwórkowych najczęściej nie nadawała się do picia z powodu skażenia bakteriami kałowymi, bo zbyt blisko studni budowano doły kloaczne. To była główna przyczyna wybuchających co chwila epidemii, które wśród mieszkańców zbierały śmiertelne żniwo.

Z budową kanalizacji i wodociągów zwlekało. Plany przygotowane przez inżyniera Williama Heerleina Lindleya przeleżały w szafach magistratu 15 lat. Dopiero po I wojnie światowej, w odrodzonej Polsce zabrano się za ich realizację. Był to ogromny wysiłek finansowy zarówno dla miejskiej kasy, jak i mieszkańców.

Budowa magistrali wodociągowej – lata 30. XX wieku

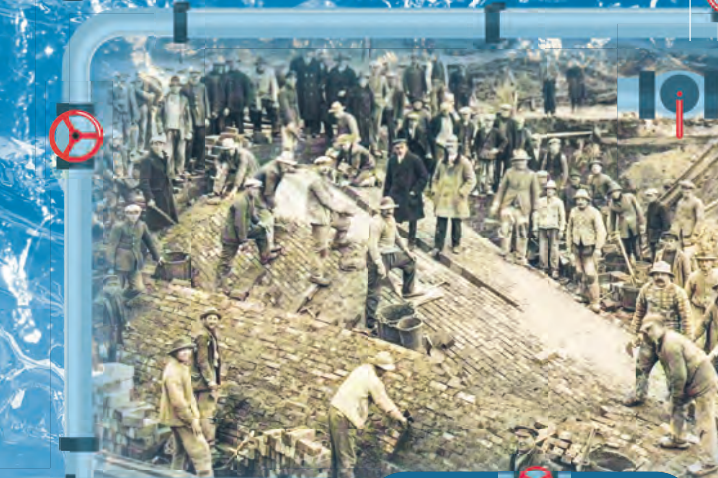

Inwestycje wymagały przedłużenia miasta i podniesienia lokalnych podatków.

Trudnego zadania budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków podjął się inżynier Stefan Skrzywan. Budowę wodociągów i studni głębinowych przełożono na późniejsze lata. W Łodzi ciągle brakowało wody zarówno dla ludności, jak i zakładów przemysłowych, dlatego po II wojnie światowej zaczęto ją sprowadzać z odległego o 48 km ujęcia na Pilicy w Tomaszowie Mazowieckim. Obecnie woda w Łodzi pochodzi z tego źródła oraz z 47 studni głębinowych – jurajskich, kredowych i czwartorzędowych.

Nowe wyzwania

Dzieło Lindleya i Skrzywana trzeba kontynuować. Przed Zakładem Wodociągów i Kanalizacji stoją nowe wyzwania, a to oznacza kolejne kosztowne inwestycje. Konieczna jest dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gdyż zbyt wielu mieszkańców nadal korzysta z przydomowych szamb. Unia Europejska zaostrza dotychczasowe parametry badań jakości wody i oczyszczania ścieków. Woda dodatkowo będzie badana na obecność mikroplastiku i substancji zakłócających działanie układu hormonalnego. Do listy badań laboratoryjnych ścieków dołączają: mikroplastik, farmaceutyki, kosmetyki, antybiotyki, wirusy i inne patogeny oraz „wieczne chemikalia”, czyli wytworzone przez przemysł związki, które powoli lub wcale nie ulegają rozkładowi w środowisku. Na terenie Grupowej Oczyszczalni Ścieków konieczna jest budowa czwartego już

Budowa kanałów lata 20. XX wieku

Stara sieć kanalizacyjna wymaga remontów

stopnia oczyszczania, który ma eliminować ze ścieków mikrozanieczyszczenia. GOŚ musi zredukować zawartość fosforu i azotu ze ścieków w jeszcze większym stopniu, a także korzystać z odnawialnych

źródeł energii, żeby uzyskać pełną niezależność energetyczną.

Kolejne inwestycje wymuszają na ZWiK-u zmiany klimatu. Podczas gwałtownych burz w krótkim czasie może spaść kilkadziesiąt litrów wody na metr kwadratowy powierzchni, a takiej masy wody nie są w stanie przejąć zaprojektowane na początku XX wieku kanały – szczególnie te ogólnospławne w centrum Łodzi. Niżej położonym rejonom miasta nieuchronnie grożą podtopienia, dlatego trzeba budować podziemne i otwarte zbiorniki retencyjne, aby wydłużyć czas spływu deszczówki do oczyszczalni i kanałów rzek. Zmiany demograficzne sprawią, że ZWiK będzie mierzyć się ze spadkiem zużycia wody w mieście, a to przełoży

Remont wodociągu

Należy jak najszybciej zainwestować w wymianę urządzeń na bardziej energooszczędne. Trzeba również przestawić cały model energetyczny firmy na pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł. Znacznych nakładów finansowych wymagają remonty starej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, wiercenie nowych studni głębinowych czy modernizacja istniejących ujęć oraz stacji uzdatniania wody.

Miłosz Wika
FOT. ARCHIWUM ZWIK

Budowa oczyszczalni ścieków na Lublinku – lata 20. XX wieku

STRABAG

WORK ON PROGRESS

BUDUJEMY KLIMAT KULTURY

Wspieramy wydarzenia artystyczne
oraz instytucje kultury w Polsce

ŁÓDŹ
SUMMER
FESTIVAL

ŁÓDZKIE CENTRUM
WYDARZEŃ

WYBORY DO RAD OSIEDLI

ZGŁOŚ SIĘ I DZIAŁAJ!

Już za miesiąc będzie znakomita okazja do aktywnego włączenia się łodzian w zarządzanie miastem. Mieszkańcy poprzez swoich reprezentantów w radach osiedli mogą bowiem wpływać bezpośrednio na kształt najbliższego otoczenia.

Opiniowanie projektu budżetu miasta, jak również uchwał i innych zarządzeń organów gminy czy głos doradczy w sprawach dotyczących danego terenu to główne, ale niejedyne możliwości wpływania na realizację potrzeb wspólnoty i poprawę komfortu życia. Pozostają jeszcze własne, kreatywne działania rad osiedli, które mogą zgłaszać niezbędne inwestycje, realizować inicja-

tywy kulturalne, edukacyjne i rozrywkowe oraz organizować wydarzenia integrujące lokalną społeczność.

Jak zostać członkiem rady osiedla?

W Łodzi działa 36 jednostek pomocniczych miasta, czyli osiedli, a ich rady wybierane są w trakcie demokratycznych wyborów. Kandydatem może być osoba, która posiada bierne prawo wyborcze, czyli ukończyła 18 lat, jest polskim obywatelem, stale zamieszkuje na obszarze działania rady i nie jest skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie. Każdy, kto spełnia powyższe wymogi formalne, po-

siada społecznikowską pasję, czuje chęć działania i bliskie są mu idee społeczeństwa obywatelskiego, może wystartować, by móc współdecydować o warunkach życia w swojej okolicy oraz mobilizować mieszkańców osiedli do działania na rzecz wielu wspólnych spraw i rozwiązywania bieżących problemów.

Co trzeba zrobić?

Aby zarejestrować kandydatów w wyborach do rad osiedli, należy dostarczyć następujące dokumenty:

- listę kandydatów,
- oświadczenie kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie,
- listę poparcia podpisa-

ną przez co najmniej 50 osób stale zamieszkujących dane osiedle, które nie kandydują do rady osiedla,

- oświadczenie organizacji popierającej kandydatów, jeśli dane osoby startują z poparciem organizacji.

Powyższe dokumenty należy dostarczyć najpóźniej do 2 października do Biura Aktywności Miejskiej UMŁ (ul. Tuwima 10, pok. 201, 202, 205) w godzinach pracy urzędu. Zgłoszenia i zarejestrowania listy może dokonać jedna z trzech pierwszych osób, które podpisały listę poparcia kandydatów startujących w wyborach do rad osiedli.

Ponadto wraz z listą kandydatów przysługuje prawo do zgłoszenia osób do obwodowych komisji wyborczych oraz mężów zaufania.

Co dalej?

27 października sami łodzianie zdecydują w wyborach, kto będzie ich reprezentował na najniższym szczeblu lokalnego samorządu. Warto się włączyć w ten proces zarządzania miastem, ponieważ rady osiedli m.in. opiniują projekty Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego, co przekłada się na konkretne inwestycje i rozwój osiedli. Kandydowanie w tych wyborach to szansa na rozwój osobisty, poznawanie wielu zagadnień i realizowanie

nowych pomysłów, a także wzrost aktywności oraz wykorzystanie swojej wiedzy i doświadczenia w podejmowaniu wspólnych spraw.

27 października zdecydujemy zatem o naszej przyszłości i planach na kolejne lata. Łódź czeka na aktywnych i kreatywnych mieszkańców.

BAM

Więcej informacji:

SUDOKU ŁATWE

		2		8	3			
	1				4		5	
		6				3		2
4	2			9				
1			3		7			8
				5			4	6
9		8				4		
	5		6				8	
			4	7		9		

SUDOKU ŚREDNIE

5				6		7		1
9		6	8		3			
			4					6
			1			3		
3				2				4
	5				6			
4					9			
			3		1	9		5
2	9		7					3

SUDOKU TRUDNE

	9		8					
		4	6			8	3	5
								7
		7		6		2		1
				2				
1	2		4			7		
2								
6	5	8			4	9		
					7		5	

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

TU NAS ZNAJDZIESZ

W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI

DARMOWA GAZETA „ŁÓDŹ.PL“ JEST DOSTĘPNA W MIEJSCACH:

- Wszystkie **FILIE BIBLIOTEKI MIEJSKIEJ**
- Sprawdź adresy na WWW.BIBLIOTEKA.LODZ.PL
- MIEJSKIE CENTRA MEDYCZNE**
- Lokalizacje **URZĘDU MIASTA ŁÓDZI**
- Filie **MIEJSKIEJ STREFY KULTURY**
- OGRÓD BOTANICZNY/PALMIARNIA**
- ORIENTARIUM**
- AQUAPARK FAŁA**
- WODNY RAJ**
- Wybrane sklepy **DELIKATESY MIĘSNE GROT**

- Wszystkie sklepy sieci **NETTO** w Łodzi
- Większość **DOMÓW POMOCY SPOŁ.**
- CAFFE PRZY ULICY**
- Cukiernie DYBAŁSKI**
- RYNKI** na terenie miasta
- Wybrane lokalizacje **Zakładu Piekarsko-Cukierniczego PIEKARENKA**
- PRZYSTANKI KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ** przy głównych arteriach miasta
- Tereny **SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWYCH**
- MANUFATURA**

- W części sieci **GAMA**
- Siedziba **ESI**
- E.LECLERC** sklep i stacja benzynowa
- CARREFOUR** Zarzewska
- CH JAGIENKA**
- KWADRACIAK** Inowrocławska/Żubardzka
- POD ZEGAREM** Żubardź
- DJ-MAR** Turnie 1
- Wiele **SKLEPÓW SPOŻYWCZYCH**
- PH ORANŻADA** Wujaka 7, Pojezierska 2/6
- Z PIECA RODEM** na terenie Łodzi
- BIESIADA CATERING** Stefana 2
- RAJSKIE JADŁO** Traktorowa 63
- SUSHI KUSHI** Roosevelta 7
- BAR U JANOSIKA** Janosika 52

- ORION Business Tower** Sienkiewicza 85/87
  - CENTRUM BIZNESU** Piłsudskiego 3
  - BIUROWIEC** Piotrkowska 270
  - TEXTORIAL PARK** Fabryczna 17
  - CENTRUM BIZNESOWE** Milionowa 21
  - CENTRUM BIZNESOWE FAKTORIA** Dowborczyków 25
  - TEO PARK** Wersalska 47
  - STARA DRUKARNIA** Gdańska 130
  - BIUROWIEC** Politechniki 22/24
  - URBANICA** Wróblewskiego 18
  - Biuro COTTON HOUSE** Sterlinga 27/29
  - NOWA FABRYCZNA** Składowa 35
- oraz w wielu innych punktach na terenie Łodzi.

kolportaz@biblioteka.lodz.pl

ŁÓDŹ.pl
 DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁÓDZI

informuję, że w dniach **od 25 września 2024 r. do 16 października 2024 r.** wywieszony będzie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 104 oraz zamieszczony na stronach internetowych Urzędu Miasta Łodzi (www.uml.lodz.pl) wykaz stanowiący załącznik do zarządzenia Nr 1981/2024 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 19 września 2024 r., zmieniającego zarządzenie w sprawie przeznaczenia do sprzedaży w drodze bezprzetargowej samodzielnych lokali mieszkalnych i samodzielnych lokali użytkowych, usytuowanych w budynkach położonych w Łodzi przy ulicy Radwańskiej 69, stanowiących własność Miasta Łodzi wraz z udziałem w prawie własności gruntu oraz ogłoszenia ich wykazu.

PREZYDENT MIASTA ŁÓDZI

informuję, że w dniach **od 25 września 2024 r. do 16 października 2024 r.** wywieszony będzie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 104 oraz zamieszczony na stronach internetowych Urzędu Miasta Łodzi (www.uml.lodz.pl) wykaz:

nieruchomości położonej w Łodzi przy **ul. Gen. Jarosława Dąbrowskiego bez numeru**, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 277/2 o pow. 481 m² w obrębie G-5, uregulowanej w KW LD1M/00028761/8 oraz nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. Józefa Chełmońskiego bez numeru, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 358/6 o pow. 295 m² w obrębie G-5, uregulowanej w KW LD1M/00036310/1, przeznaczonych do zbycia w drodze zamiany.

PREZYDENT MIASTA ŁÓDZI

informuję, że w dniach **od 20.09.2024 r. do dnia 11.10.2024 r.** zamieszczony jest na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Łodzi, stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi oraz na stronie internetowej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi wykaz nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa położonych w Łodzi w obrębie P-30 przy ul. Radwańskiej 25 (działka nr 70/1 uregulowanej w księdze wieczystej nr LD1M/00046147/0) oraz ul. Radwańskiej b. nr (działka nr 4/14 uregulowanej w księdze wieczystej nr LD1M/00218112/3), oddanych w użytkowanie wieczyste, przeznaczonych do zbycia w drodze darowizny.

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, zgodnie z art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.) mogą złożyć wniosek w tym zakresie do Wydziału Dysponowania Mieniem w Departamencie Gospodarowania Majątkiem Urzędu Miasta Łodzi w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia niniejszego wykazu. Wniosek należy złożyć w Łódzkim Centrum Kontakt z Mieszkańcami, ul. Piotrkowska 110 (wejście od strony pasażu Schillera).

WIDZEW WYGRYWA Z ELANĄ

Widzew Łódź nie bez trudu pokonał na wyjeździe Elanę Toruń w ramach Pucharu Polski. RTS długo przegrywał, ale seria zmian w drugiej części gry odmieniła losy meczu i pozwoliła łodzianom awansować.

Elana zaczęła mecz bez trwogi. Nie cofnęła się, nie postawiła podwójnych zasieków, ale chciała grać z Widzewem w piłkę. Po łodziach było widać, że na boisku jest zupełnie inny skład niż w spotkaniach ligowych. Brakowało pierwiastka zgrania, który mógł zdecydować o szybkim rozpoczęciu strzelania. Goście blisko szczęścia byli w 15. mi-

nucie. Z linii pola karnego strzelał Jakub Łukowski, ale piłka odbiła się od poprzeczki i od ziemi, po czym wyszła w pole. Dokładnie 10 minut później po złamanej linii spalnego przez Kershnikę Hajriziego Mikołaj Biegański faulował zawodnika Elany w polu karnym. Do piłki podszedł Kamil Kuropatwiński i pewnie umieścił ją w siatce. Widzew na boisku prezentował się lepiej, częściej był przy piłce i oddawał więcej strzałów, jednak nic z tego nie wynikało. RTS schodził na przerwę z jednobramkową stratą.

Zryw w końcówce

Widzew od początku drugiej połowy ruszył na

Elanę. Podopieczni Daniela Myśliwca bardzo szybko chcieli odrobić straty, ale podobnie jak w pierwszej części gry, nie mieli pomysłu na sforsowanie defensywnego muru torunian. Szukając odmiany, trener musiał puścić w bój zawodników z podstawowego składu: Kamila Cybulskiego, Samuela Kozłovskiego, Frana Alvareza i Sebastiana Kerka. Decydujące okazało się wejście tego ostatniego. W 65. minucie ofensywny pomocnik strzałem z rzutu wolnego wyrównał stan gry. Ataki Widzewa nabierały na sile i były coraz groźniejsze, ale brakowało decydującego gola. Kiedy było już blisko sensacji, sprawy w swoje ręce wziął

rozgrywający bardzo dobre zawody 17-letni Paweł Kwiatkowski. Po dośrodkowaniu Jakuba Łukowskiego strzelił bramkę głową i wyprowadził swój zespół na prowadzenie. Kropkę nad i w 93. minucie postawił Łukowski. Pomocnik przełobował wysoko wysuniętego bramkarza Elany. Kilka minut później arbiter zakończył spotkanie.

PB

ELANA
TORUŃ

Kuropatwiński (29')

Puchar Polski
runda 1.

1:3

WIDZEW
ŁÓDŹ

- Kerk (65')
- Kwiatkowski (87')
- Łukowski (90+3')

WIDZEW

Biegański – Da Silva, Hajrizi (61' Kozłovsky), Kwiatkowski, Kastrati – Hanousek, Łukowski, Diliberto (61' Kerk) – Klimek (46' Cybulski), Sypek (61' Alvarez) – Hamulić (61' Sobol)

ŁKS II
ŁÓDŹ

- Wzięch (66')
- Popławski (93')

Puchar Polski
runda 1.

2:3

KOTWICA
KOŁOBRZEG

- Rajsel (47')
- Jonathan (48', 72')

ŁKS II:

Kucharski – Wszofek (75' Tłaczka), Ślęzak, Fałowski, Książek, Grabowski (62' Saganowski), Iwańczyk (62' Pawłowski), Rozwandowicz, Wzięch, Coulibaly (62' Sławiński), Siwek (82' Popławski)

REZERWY ŁKS ODPADAJĄ Z PUCHARU POLSKI

Kryzys w rezerwach ŁKS-u trwa w najlepsze. Tym razem piłkarze drugoligowego ŁKS-u II przegrali u siebie z pierwszoligową Kotwicą Kołobrzeg 2:3 i odpadli z Pucharu Polski. Przyjezdni nie pozostawili wątpliwości, kto w tym spotkaniu był lepszy. Łodzianie do równej walki stanęli tylko w pierwszej połowie.

Mecz miał dwa oblicza. W pierwszej połowie rezerwy ŁKS-u w niczym nie ustępowały wyżej rozstawionym rywalom. Co więcej, ci już w 30. minucie meczu mieli okazję objąć prowadzenie, ale nie trafili do bramki z 11 metrów. Jonathan przestrzelił karnego i trafił w słupek, jednak co

się odwlecze, to nie uciecze. Po przerwie goście wściekle ruszyli do ataku. Na prowadzenie wyszli dwie minuty po gwizdku. Nicolas Rajsel przedłużył lot piłki strzelonej z dystansu i łódzki bramkarz był bez szans. Raptem minutę później Kotwica podwyższyła prowadzenie. Jonathan zrewanżował się za niestrzelonego karnego. Łodzianie mu w tym wybitnie pomogli, bo wcześniej stracili piłkę na własnej połowie.

Honorowe trafienia

Po takich dwóch szybkich ciosach trudno się podnieść, ale łodzianom się udało – w 66. minucie złapali kontakt z przeciwnikiem. Ode-

brali piłkę przyjezdnym, która ostatecznie trafiła do Mateusza Wzięcha. Ten strzelił z dużego dystansu i oszukał bramkarza. Radość nie trwała zbyt długo – 6 minut później Kotwica przypieczętowała swoje zwycięstwo. Fatalną interwencją popisał się bramkarz Tomasz Kucharski, który faulował przy obrobie. Tym razem Jonathan się nie pomylił i pewnie wyegzekwował karnego. Łodzianie zerwali się do boju jeszcze w doliczonym czasie gry. Drogę do siatki znalazł Kacper Popławski, ale było już za późno, żeby odwrócić losy spotkania.

JB

FOT. LODZ.PL, MAT. PRAS.

VIVE WYGRYWA ANILANA CUP

Osiem drużyn z rocznika 2012 wystąpiło w IX Ogólnopolskim Turnieju Piłki Ręcznej Chłopców Anilana Cup 2024. Rywalizację w hali im. Andrzeja Szymczaka przy ul. Sobolowej w Łodzi wygrała ekipa Vive Kielce, która w meczu finałowym pokonała Victorię Piaseczno.

W spotkaniu o trzecie miejsce doszło natomiast do bratobójczego starcia dwóch drużyn wystawionych przez gospodarzy. Po zaciętej walce prowadzona przez trenera Sergiusza Przybylskiego Anilana I okazała się lepsza od Anilany II. W przekroju całego

turnieju najlepszym zawodnikiem brązowych medalistów został wybrany Michał Sowiński, a w „dwójce” taką nagrodę odebrał Mateusz Mierzwa. Dodatkowo wyróżniony został Kacper Samburski, który okazał się najlepszym bramkarzem tegorocz-

nego Anilana Cup. Najlepszym zawodnikiem turnieju został Kacper Sęk z Vive, a klasyfikację najsukuczniejszych zawodników wygrał Mateusz Obrusiewicz, który dla OTM Lesznowola zdobył 46 bramek!

MD

Końcowa klasyfikacja Anilana Cup 2024:

1. KS Vive Kielce (najlepszy zawodnik drużyny: Filip Kojac)
2. KS Victoria Piaseczno (Julian Olejewski)
3. Anilana I Łódź (Michał Sowiński)
4. Anilana II Łódź (Mateusz Mierzwa)
5. OTM Lesznowola (Ignacy Paprocki)
6. UKS Gimnazjum 16 Lublin (Antoni Widomski)
7. Acana Moto-Jelcz Oława (Piotr Nietrzeba)
8. UKS Batory Ostrów Wielkopolski (Adam Małolepszy)

NEPTUN TUŻ ZA PODIUM

Na pływalni Zatoki Sportu odbył się Międzynarodowy Turniej Juniorów Neptun Cup. Ze zwycięstwa cieszyła się ekipa OSC Poczdam, łódzki zespół znalazł się tuż za podium.

Na pływalni łódzkiej Zatoki Sportu o końcowe zwycięstwo walczyło 12 drużyn z roczników 2008 i 2009. Najlepsza okazała się drużyna OSC Poczdam. Oprócz ekipy z Niemiec oraz gospodarzy z łódzkiego Neptuna do rywalizacji przystąpiły reprezentacje Polski, Czech, Litwy, Danii i Ukrainy oraz klubowe drużyny ze Słowacji (PVK Vrutky, Pirana

SC Topolcany) i Litwy (Sportas Wilno). Rozgrywki rozpoczęły się od spotkań grupowych, po których zespoły przystąpiły do walki o lokaty 9-12 i 1-8.

Łodzianie z Neptuna po zajęciu pierwszego miejsca w grupie A wygrali w ćwierćfinale z Czechami 13:2, a w półfinale przegrali 5:12 z OSC Poczdam. W meczu o brąz gospodarze po zaciętej walce ulegli 10:12 ekipie Pirana SC Topolcany. Na podium znalazł się też drugi słowacki zespół, który w finale przegrał z 7:14 z niemieckimi weteranami.

MD

Klasyfikacja końcowa Międzynarodowego Turnieju Juniorów Neptun Cup 2024:

1. OSC Poczdam 2008 (Niemcy)
2. PVK Vrutky 2008 (Słowacja)
3. Pirana SC Topolcany 2008 (Słowacja)
4. UKS Neptun Łódź 2008
5. Polska 2009
6. Ukraina 2009
7. Sports Wilno 2008 (Litwa)
8. Czechy 2009
9. Litwa 2008
10. Polska II 2009
11. Czechy II 2009
12. Dania 2009

DOBRY START AKADEMIKÓW

W pierwszej kolejce Ekstraligi Unihokeja Mężczyzn zespół AZS PŁ Cochise postarał się o dużą niespodziankę i na własnym boisku ograł finalistę poprzednich rozgrywek. Łodzianie po zaciętej walce pokonali Olimpię Łochów 7:6 i na inaugurację sezonu 2024/2025 zainkasowali trzy punkty.

Spotkanie lepiej zaczęli wicemistrzowie Polski, którzy po pierwszej tercji prowadzili 3:1. W dwóch kolejnych odsłonach gospodarze konsekwentnie odrabiali straty i ostatecznie przechylił szalę zwycięstwa na swoją stronę. W ekipie gospodarzy największą powódź do zadolenia miał Krystian Nowakowski, który trzy razy pokonał bramkarza rywali. Oprócz niego na

listę strzelców wpisali się też: Robert Krawczyk, Igor Leśniewski, Rafał Fijałkowski i Hubert Kwaśniewski.

Kolejne spotkania

W inauguracyjnej serii spotkań nie doszło do meczu AZS Politechnika Lubelska - UKS Bankówka Zielonka. To spotkanie zostało przełożone na 27 października. Wcześniej odbędą się dwie

następne kolejki. W najbliższej Akademicy z Łodzi zagrają na wyjeździe z ekipą KS Gorący Potok Szarotka Nowy Targ. Ten zespół rozpoczął rozgrywki na własnym boisku od porażki 3:4 z drużyną JohnnyBros Olimpia Łochów. Mecz z brązowym medalistą poprzednich rozgrywek rozpocznie się 28 września o godz. 18:00.

MD

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA

23°C

Imieniny obchodzą:
Aurelia, Wincenty,
Władysława, Aureli,
Eufrozyna, Herkulan

25.09

CZWARTEK

22°C

Imieniny obchodzą:
Damian, Euzebiusz,
Kosma, Cyprian,
Justyna, Łucja

26.09

Rodzinne miasto

Aleksander Kamiński zmarł 15 marca 1978 r. i został pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, w kwaterze Harcerskiego Batalionu Armii Krajowej „Zośka”. Spoczął obok Rudego, Alka i Zośki, tak bliskich mu bohaterów „Kamieni na szaniec”.

„Pisałem z potrzeby serca. Znałem cudowną młodzież, zapragnąłem pokazać ją światu, utrwalić o niej prawdę i przedłużyć jej życie poza śmierć” – wspominał druh „Kamyk” i dodał piękne motto: „My nie musimy pięknie umierać tak jak oni. Ale możemy pięknie żyć – za nich!”.

5 maja 1991 r., za pomoc udzieloną w czasie okupacji członkom organizacji harcerzy i żydowskiego ruchu oporu, Instytut Jad Waszem pośmiertnie nadał Aleksandrowi Kamińskiemu tytuł Sprawiedliwego Wśród Narodów Świata. 22 lutego 2008 r. w Dniu Myśli Braterskiej prezydent RP odznaczył pośmiertnie Aleksandra Kamińskiego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. agr

POMNIK ALEKSANDRA KAMIŃSKIEGO

PIĘKNIE ŻYĆ

Grób Aleksandra Kamińskiego na Powązkach

26 września 2017 r. w Teatrze Wielkim w Łodzi odbył się koncert zespołu Trubadurzy pod hasłem „Stuknęło nam 50 lat”. Sala wypełniła się po brzegi – na galę przybyło ponad 1000 fanów z całej Polski, aby uczcić jubileusz legendy polskiej muzyki rozrywkowej. Ich przygoda rozpoczęła się na łódzkiej podwórku, kiedy pewnego dnia 1963 r. trzech kolegów postanowiło

założyć zespół muzyczny. W 1973 r. karierę solową rozpoczął lider grupy – Krzysztof Krawczyk. Gala odbyła się w mieście, w którym wszystko się zaczęło. Płyty Trubadurów wielokrotnie pokrywały się złotem i platyną, a przeboje takie jak „Znamy się tylko z widzenia”, „Nie przynos mi kwiatów dziewczyno” czy „Przyjedź mamę na przysięgę” na trwałe zapisały się

w pamięci kilku pokoleń. Nie sposób wymienić wszystkich osiągnięć, nagród, wydanych płyt i piosenek śpiewanych do dziś. Łódzki koncert był wyjątkowy, ponieważ jubilaci po raz pierwszy od długiego czasu wystąpili w pełnym składzie. Wspólnie zagrali i zaśpiewali: Krzysztof Krawczyk, Ryszard Poznański, Sławomir Kowalewski, Marian Lichtman, Piotr Kuźniak i Jacek Malanowski, którzy powitali publiczność piosenką „Krajobrazy”. Na scenie wystąpiły gościnnie zespoły Blue Cafe i Pectus, które również wykonały piosenki z repertuaru Trubadurów. W przerwach między utworami artyści opowiadali anegdoty z początkowego okresu formacji, które zilustrowano zdjęciami i teledyskami, a było o czym opowiadać. agr

KARTKA Z KALENDARZA

A ZESPÓŁ Z MIASTA ŁODZI POCHODZI

Pamiętny koncert łódzkiego zespołu Trubadurzy w Teatrze Wielkim przed 7 laty

FOT. ŁODZ.PL, ENVATO ELEMENTS, WIKIPEDIA

KRYMINAŁKI

ZNAD ŁÓDKI

KRÓL LUPANARÓW

Pewnej nocy, jesienią 1933 r. w bałuckiej dzielnicy dokonano krwawej zbrodni. Przy ul. Kalenbacha (obecnie ul. Snycerska), na samym rogu ul. Puckiej (Kominiarska) w małym, drewnianym domku niejaka Stefa prowadziła dość obskurny salon uciech. Rezydowali tam dość często 24-letnia Franka oraz jej konkubent i sutener – 38-letni Władek Marciniak.

Krytycznego wieczoru trwała tam libacja, a gdy zabrakło wódki, wybuchła awantura. Władek domagał się pieniędzy od swojej konkubiny, a w trakcie sprzeczki na podwórku sięgnął po kamień z bruku i zadał kochance potężny cios w głowę. Franka padła martwa, a Władek w pijackim amoku pobiegł jeszcze po nóż kuchenny i przebił ciałem ofiary. Potem z siekierą przystąpił do demolowania

domu i rozbijał, co popadnie, budując jednocześnie barykadę w drzwiach. Sąsiedzi próbowali go uspokoić, ale też odnieśli rany od rzuconych butelek. Dopiero kilku rosnących policjantów obezwładniło desperata i zakuło w kajdanki.

Jak się okazało w śledztwie, Marciniak od wielu lat prowadził lupanary w bałuckich zaułkach, a jego żona była gospodynią tych melin. Znany z agresji i sadystycznych skłonności Władek był postrachem tej części dzielnicy. Zarządzał również znanym domem publicznym przy obecnej ul. Ciesielskiej i był sutenerem. Nawet okoliczna ferajna nie wchodziła mu w drogę, bo uchodził za bezwzględnie okrutnika. Za morderstwo konkubiny i kochanki skazano Marciniaka na 15 lat ciężkiego więzienia. agr

PAMIĘTAJMY O PRZEDMIĘŚCIACH

ŁÓDZKIE GAWĘDY

Cukrownia i gorzelnia Ludwika Geyera w Rudzie

Na przełomie XIX i XX w. przemysłowa Łódź rozwija się dynamicznie, podobnie jak tereny leżące wokół miasta. Wiele fabryk ulokowano np. w Dąbrowie, Rudzie, Widzewie i Karolewie. Urbanizacja Chojen i Dąbrowy miała żywiołowy charakter. Impulsem było założenie fabryk: w 1878 r. – przedzalni i fabryki sukna Leonhardta, Woelkera i Girbardta, w 1880 r. – przedzalni i tkalni wyrobów bawełnianych Huffera, a później W. Stolarowa, i wreszcie w 1900 r. – przedzalni E. Haeblera. Powstawanie fabryk spowodowało dziką parcelację pól i lasów. W widłach ulic Pabianickiej, Rzgowskiej

i Dąbrowskiej dość szybko powstało drugie co do wielkości, po Bałutach, przedmieście Łodzi. Centralnym placem stał się Czerwony Rynek wytyczony przy ul. Rzgowskiej. W 1914 r. przedmieście to miało ok. 30 tys. mieszkańców. Dawną wieś i folwark Ruda nabył już w 1843 r. czołowy łódzki przemysłowiec Ludwik Geyer. Uruchoił na tym terenie cukrownię i gorzelnię, jednak wobec braku spodziewanych dochodów po jakimś czasie sprzedał

majątek Loewenbergom, którzy pewną jego część rozparcelowali. W 1874 r. właśnie w tej części A. Meister założył farbiarnię i wykończalnię tkanin jedwabnych (zakłady Pierwsza). W następnym czasie powstało jeszcze kilka innych zakładów przemysłowych, z których najważniejsze były zakłady Adolfa Horaka. Resztę gruntów folwarcznych wykupił okoliczni chłopcy i robotnicy. agr